

Hoyvikingurinn, sum ikki vildi hava evnaveikar grannar

Savnar inn pengar til evnaveik,

— fyri síðani at illteinkja og hóttu tey, koma tey ov nær

Í ytrum samhuga skal góðsemi víasast brekaðum, men tá hesi koma ov nær — at teir menniskjaligu eginleikarnir eisini skulu telja við, tá er næstrakærleikin horvin, skrivar Tórfinn Smith, býráðslimur

Ein ávisur harri í Hoyvík vil ikki hava evnaveikar grannar.

Hesin sami keypti sær grundøki í Hoyvík og bygdi sær hús í teirri trúgv, at fáa »gott fólk» sum grannar.

Soleiðis stóð at lesa í Oyggjatiðindum miku-dagin, sett upp sum høvudsgrin blaðsins hendaðan dagin.

Satt at siga hevði ein ilt við at trúgva tí ein las. Er hetta ikki bert nakað vit lesa um í bløðunum ella hoyra í útvarpinum úr Suður Afrika og øðrum tilikum londum? Kann tilíkt koma fyri í Føroyum?

— Í Føroyum, har vit øll eru so góð hvør við annan? Har næstrakærleikin til eina og hvørja tíð verður settur í hásæti.

— Í Føroyum, har vit dag og dagliga hoyra um innsavningar og aðrar hjálparveitingar til brekaðu landsmenn okkara.

— Í Føroyum, har allir hesir eksklusivu vælgerandi klubbarnir kappast á einhvønn hugsandi hátt um at savna inn pengar til teirra, sum finga ta lagnu, at skula liva á lívsins skuggasíðu.

Kiwanis og vælgerðin

Ein av hesum vælgerandi klubbunum eitur Kiwanis.

Tað evni, sum í bløðunum seinastu tíðina man vera mest umtalað eftir landsstýrissamráðingarnar og bankarandi, er fløskuinnsavningin hjá hesum klubba.

Av berari vælild eru limirnir (saman við sunnudagsskúlabørnum) farnir undir at savna inn fløskur

til frama fyri brekað.

Er hetta ikki eitt vakurt hugskot!!!

Og kenna vit so endamálsgrinirnar hjá nevnda klubba er alt hetta jú so sera væl í trá við hvørt annað.

Í endamálsgrinini stendur millum annað:

Bota um víðurskiptini á heimaplássinum.

Fá einsligan burtur úr einseminum.

Kenna ta gleði tað er at gleða onnur.

Geva einum brekaðum livsdirvi av nýggjum.

Tá vit so kanska serliga hugsa um hetta seinasta brotið, og samstundis fáa at vita í Oyggjatiðindum, at áðurnevndi harri í Hoyvík er næstformaður í Kiwanis, fáa vit ikki reiðiliga kabaluna at ganga upp.

Næstrakærleikin

Kundi eisini nevnt eina aðra innsavning.

Sami klubbir savnaði fyri stívliga ári síðani inn pengar til frama fyri Sinnisbata, við teirri grundgeving, at hetta felagið hevði allan stuðul fyri neyðini. Sagt varð, at Sinnisbati varð stovnað í samband við ár teirra brekaðu, og hevur sett sær fyri sum eitt av verkunum sínum at fáa vartar ibúðir ella hús til vega til teirra, ið einki stað hava at fara til, tá teirra viðgerð á sjúkrahúsi er liðug. Her er talan um ein stóran menniskjaligan eins væl og samfelagsligan spurning, varð sagt.

Nú eitt ár eftir flyta nýkur fólk inn í eini hús í Hoyvík, — hvørs granni er næstformaður í Kiwanis. Men nú skuldi pipan fáa annað ljóð.

Hvar er nú næstrakærleikin? Hvar er nú stuðulin?

Ytri samhugin

Í ytrum samhuga skal góðsemi víasast brekaðum, men tá hesi koma ov nær — at teir menniskjaligu eginleikarnir eisini skulu telja við, tá er næstrakærleikin horvin.

Sjálvandi kundi verið áhugavert at gjørt viðmerkingar til tey ymsku álopini og beinleiðis hóttanir, sum áðurnevndi hoyvikingur setir fram í greinini í Oyggjatiðindum, — osandi av mannahatri og racismu, men hetta verður ov drúgt hesaferð.

Lat meg bert taka tvey brot.

— Um so er, at hesi menniskjuni eru so væl-virkandi og fitt, hvi eru tey so ikki heima hjá familjun.

Hertil er m.a. at siga, at hesi fólk fyri tað fyrsta ikki hava valt lagnu sína sjálv, og kundi tað eisini hent, at fleiri teirra als ikki hava foreldur á lívi. Um møguleikar vóru til tess, vildu tey helst, heldur enn fegin livað undir meira heimligum umhvøvi.

Annað brotið er soljóðandi:

Hann slær tó við einum 10 tumma seyri fast, at hann verður galin, um nakar av teimum evnaveiku ger seg inn á hansara familju.

Ein beinleiðis illteinkjan, at tað sum oftast eru tey evnaveiku, sum gera ónáðir. Eg trúgvi heldur, at tað er meira normalt hjá teimum »normalu» at

gera ónáðir. Men hetta er eisini meira normalt at góðtaka hjá teimum »normalu».

Í hesum sambandi kann eg av egnum royndum siga, at eg hesi seinastu 10 árin havi verið næsti granni hjá størstu evnaveikamiðsavnigini í Føroyum, og óngantið merkt nakað sum helst til ónáðir frá teimum.

Ego í staðin fyri samanhald

Væl vita vit, at eins og tað góða orðið kann festa rót, kann tað ringa eisini. Og gróðrarlikindini fyri hesum seinna sýnast at vera góð.

Vit hava hesi seinastu árin verið vitni til, hvussu eitt av føroysku bløðunum dag og dagliga hevur sátt illgresi millum lesarar sínar. Sátt misnógð. Sátt mannahatur. Sátt illvilja og illgitan. Alt hetta við tí eina fyri eyga, at seta Ego í hásæti mótvægis solidariteti. »Fyrst meg sjálfvan og leggja sektina á onnur».

Hesin boðskapur hevur borið ávøkstur, og ívist eg í, um hesin hoyvikingur stendur einsamallur í hugsan síni.

Bert er at vóna, at onnur eru fleiri í tali og standa sterkari, soleiðis at pláss verður fyri øllum í hesum samfelag.

Tórfinn Smith

P. S. Eg fari at biðja blaðið prenta uppattur greinina »Ytri og innari samhugur», úr blaðnum Javni nr. 2-3, tá eg meti hana at vera ógvuliga viðkomandi í hesum sambandi.

Nakrir fundir áðrenn felagið verður stovnað

— Tað verða minst trý fundir aftrat. Áðrenn felagið verður formliga stovnað, sigur Brynjálvar Borðoy á Norðskála. Hann tók stig til at fyrri-

reika eitt pensionistafelag fyri fólk í byggunum Hósvík og norður til Tjørnuvíkar og av Oyrabakka norður til Gjár.

Ein fundur var í Eydn-

FØROYAR Í 1984.

Ytri og innari samhugur

Tað var eitt lítið land, eitt gott, lítið land — eitt av teimum bestu at búgva í.

Fólk í hesum landi hevði alt, teimum tørvaði. Í hesum líti, góða landi var ein lítill býur, og í hesum líti, fitta býi var ein lítill býingur.

Í hesum býlingi búðu fitt og hampulig fólk, sum øll høvdu egin hús og stóraðu hvørtjurt sitt.

Har búðu eisini Páll og Petrina, tey vóru eisini hampafólk, men tey høvdu verið so óheppin, at tey høvdu fingið eitt evnaveikt barn.

Óli í hesum fitta býlingi høvdu samkenslu við hinum.

Men tey tosaði eisini um, at Páll og Petrina vóru nokk eitt sindur login, tey lutu ikki um vón, vóru líka góð við hetta barn sum við hinum børnum.

Mundu tey als ikki skilja, at hesin nevndi drongur var evnaveikur?

Ónkur royndi varisliga at gera tey var við hetta, men sama gjørdi. Tíð gekk og drongurin vaks, men tey blivu bara við at hava hann heima, sum um hann skuldi verið eitt vanligt barn.

Drongurin kom umstøð ut at ganga, tað gekk eisini seinni hjá honum enn hjá øðrum børnum, tað gekk eisini seinni at lera at ganga, men hann lendi tað umstøð.

Nú hvíðað hann eisini at gera skálkabrogt, hann kastaði onkran stein, brext onkran rútin, slerdi av og á onnur børn, og fólk tosaði um, at hetta kundu Páll og Petrina ikki vera bekennt, nú var tað at senda drongin burtur, senda hann eitt stað, har soverðin børn vóru.

Hin børnin gjørdi eisini skálkabrogt av sama slag, men tey vóru í normalum, og sum vit øll vita, so er hetta normalt fyri normal børn.

Í ein nokur ár gingu, evnaveiki drongurin gekk við sama í túnum, meðan tey normalu børnin hjá grannunum fóru at lera okkurt ella tey fóru at arbeiða.

Hjá honum var sjálvandi einki arbeiði at fáa.

Fólk høvdu so hjartaliga samkenslu við hinum, sum áttu hendaðan drong, og tá ið samlað varð inn til frama fyri evnaveik, so lutu tey altíð væl av peningi.

Men tað tókst teimum, sum Páll og Petrina blivu meira og meira login, tey vóru ónga gleði vís samkensluna frá grannunum.

Tey tosaði eisini um rett fyri sin evnaveika son, rett til lærdóm — sum um hann kundi lera nakað, rett til arbeiði — sum um hann kundi arbeiða nakað — og rett til bústað, tá ið tey ikki longur orkaðu ella kundu verða um hann alla tíðina.

Men eitt vóru øll samd við Páll og Petrinu um, í bynum mátti byggjast ein stovnur til evnaveik, og øll vildu tey fegin lata pening til hendaðan stov — fólk í býnum var, sum sagt, hampafólk.

Ein dagin ber sitarvæð tey tíðindi, at nú skal eitt hús byggjast til evnaveik í hesum fitta, líti býi.

Óli glebast saman við Páll og Petrinu, endiliga kemur har eitt stað, har tey kunnu lata son sín, um tey falla frá, ja, grannarnir halda, at sjálvandi lata tey sonin har at búgva, so skjótt sum til ber.

Longu næsta dag er meira at frætta um hetta hús. Útvarpið sigur, at tað skal byggjast júst í hesum sama býlingi, har Páll og Petrina búgva.

Tey glebast, nú kann drongurin altíð koma at búgva í sama umhvøvi, sum hann er uppvaksin í, hann hevur jú so ilt við at venja seg til nakað nýtt.

Men hvat siga grannarnir?

Hetta vilja tey ikki lata sær bjóða, eitt er at hava verið so tolin ikki at klaga yvir at hava havt ein evnaveikan búgvandi á Garðnum, men at fáa fleiri av tí slagnum til grannar, kanska eini fimm, ja, tað er ovboðið. Er hetta tókkin fyri samkensluna, tey hava havt við Páll og Petrinu?

Er hetta tókkin fyri peningin, tey hava latið til frama fyri evnaveik?

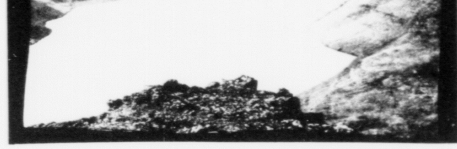
Nei, hetta vilja tey ikki finna seg í.

Men hvat er so til ráða at taka?

Jú, onkur finnur uppá at skriva eitt bræv til myndugleikarnar, og mótmæla hesum tiltaki, og fer so hús úr hús á Garðnum.

Tey flestu skriva undir brævið, men inn til Páll og Petrinu verður sjálvandi ikki farið, tey eru jú so login, so tey kunnu nokk ikki skilja hetta kortin.

Enn býr evnaveiki drongurin heima hjá foreldrum sínum, sum nú eru gomul fólk.

uni á Oyrabakka mána-kvöldið, men har komu bara 29 fólk, og fleiri av byggunum vóru ikki umboðaðar. Roknað verður við, at eini 120 pensionistar eru á økinum.

Fundurin var góður kortini. Fleiri av teimum, sum vóru við, søgdu fá øðrum, ið hava áhuga og vilja verða limir. A fundinum visti Martin Restorff Jacobsen film, segði frá og hevði andakt.

Brynjálvar og hini, ið fyrrreika felagið, eru ikki sjálv pensionistar. Nú hava tey ungu fingið Eydnuna, skótalið er komið, men einki er fyri pensionistarnar. Tey eru ein gloymdur bólkur, sigur Brynjálvar. Honum

dámar annars væi at fáast við felagsarbeiði.

Ætlanin er at hava fund aftur mána-kvöldið 11. februar. So aftur í mars, og eftir tað hava tey hugsað um at fara onkra aðrastaðni at hava fund, t.d. til Gjár, tí felagið, sum vóru við, søgdu fá øðrum, ið hava áhuga og vilja verða limir. A fundinum visti Martin Restorff Jacobsen film, segði frá og hevði andakt.

Brynjálvar og hini, ið fyrrreika felagið, eru ikki sjálv pensionistar. Nú hava tey ungu fingið Eydnuna, skótalið er komið, men einki er fyri pensionistarnar. Tey eru ein gloymdur bólkur, sigur Brynjálvar. Honum

rj